

Apstiprināts 06.11.2021.

Biedrības "Latvijas Jaunatnes padome" Ētikas kodekss

LJP ar savu darbību stiprina demokrātiskās vērtības un pilsoniskās sabiedrības attīstību, nodrošina kvalitatīvāku publiskās pārvaldes lēmumu pieņemšanu, savstarpējo uzticību starp valsts pārvaldi un nevalstisko sektoru, īsteno LJP dalīborganizāciju interešu un tiesību aizstāvību.

Attīstot LJP darbību un tās publisko tēlu, veidojot LJP darbību pārskatāmu, profesionālu un atbilstošu likumdošanai LJP Kongress pieņem šādu Ētikas kodeksu:

1. Ievads

LJP Ētikas kodeksa pamatā ir līdzdalība, vienlīdzīgas iespējas un savstarpēja cieņa starp LJP darbībā iesaistītajiem.

Šī kodeksa mērķis ir nodrošināt, lai LJP ikviens cilvēks justos droši, iekļauts un ievērots. Kodekss izklāsta noteikumu kopumu, kurā aprakstītas iesaistīto sociālās un ētiskās normas, noteikumi un atbildība.

2. Uz ko attiecas LJP Ētikas kodekss

LJP Ētikas kodekss attiecas uz ikvienu personu vai grupu, kas iesaistīta LJP darbībā, jo īpaši LJP valdi, dalīborganizāciju pārstāvjiem un darbiniekiem. LJP pieprasa, lai jebkuras grupas vai indivīda izturēšanās, kas piedalās LJP tiešsaistes vai klātienes pasākumos un pārstāv LJP publiski, būtu saskaņota ar kodeksa vērtībām.

Ētikas kodekss attiecas gan uz formāliem, gan neformāliem pasākumiem. Formāli pasākumi ir jebkuri LJP rīkotie pasākumi ar darba kārtību. Neformāli pasākumi - jebkurš mirklis, kas ir saistīts ar pasākuma programmu, publiskiem pasākumiem, tiešo un virtuālo saziņu.

3. LJP tiek piemērota nulles tolerances pieeja jebkāda veida diskriminācijai un vardarbībai

Neviens LJP netiek diskriminēts pēc ētikas un vērtībām, ārējā izskata, organizatoriskās pieredzes, rases, etniskās piederības, reliģiskiem uzskatiem, vecuma, dzimuma, seksuālās orientācijas, politikās pārliecības vai piederības politiskajai partijai, ģimenes statusa, izglītības un ienākumu līmeņa un jebkāda veida invaliditātes vai traucējumiem, ja tādi ir. Šī pieeja tiek piemērota arī savstarpējā LJP komunikācijā citam ar citu.

4. Komunikācija

LJP valde, dalīborganizāciju pārstāvji un darbinieki atturas publiski paust tādu viedokli, kas ir pretējs vai nesavienojams ar LJP darbības mērķiem. Publiski paužot atšķirīgu nostāju kādā jautājumā, personiskais viedoklis stingri un nepārprotami ir nošķirams no LJP oficiālā viedokļa.

Lai izvairītos no viedokļu nesakritības publiskajā telpā, neviena LJP valdes loceklis, dalīborganizācijas pārstāvis un darbinieks nedrīkst sniegt LJP viedokli/komentāru medijiem pirms tas nav saskaņots ar LJP valdi vai Kongresu.

5. Rīkošanās saskaņā ar kodeksu

LJP Ētikas kodekss jāatceras ikvienā situācijā. Ja kādreiz rodas šaubas par rīcību, pajautājiet sev:

- Vai tas ir ētiski?
- Vai tas ir likumīgi?
- Vai tas saskan ar LJP vērtībām?
- Vai tas atbilst šī Ētikas kodeksa noteikumiem?
- Vai tas mani labi atspoguļos?

- Vai tas labi atspoguļos LJP?
- Vai es gribētu par to lasīt medijos?

Ja uz kādu no šiem jautājumiem atbilde ir "nē", nedariet to. Ja joprojām ir šaubas par rīcību, jākonsultējas ar LJP valdi vai darbiniekiem.

6. Process neatbilstošas izturēšanās gadījumā

Neatbilstošas izturēšanās gadījumā (piem., huligānisms, uzmākšanās, diskriminējoša rīcība), neatkarīgi no tā, vai neatbilstošā izturēšanās ir verbāla vai neverbāla, sanāksmes vai pasākuma vadītājam pēc viņu labākā sprieduma secīgā secībā un atkarībā no darbības smaguma ir:

- Jāatgādina dalībniekiem par viņu pienākumu rīkoties saskaņā ar pašreizējo Ētikas kodeksu;
- Jāaicina uz sarunu, kurā bez konfliktā iesaistītajām pusēm ir mediators. Mediatoru izvēlas abi vai visi konfliktā iesaistītie savstarpēji vienojoties. Ja par šādu cilvēku nav iespējams vienojoties, saruna tiek veikta tiešsaistē, veicot pilnu tās ierakstu. Tas neattiecas uz situācijām, kurā viena puse apsūdz otru vardarbībā;
- Jālūdz atvainoties un/vai atsaukt izdarīto;
- Jāpārtrauc darbs un/vai jālūdz pārkāpējam aiziet no atlikušās sanāksmes vai pasākuma. Tiešsaistes pasākumā dalībnieku, kurš uzvedas neatbilstoši ētikas kodeksam, var pēc brīdināšanas uz laiku izslēgt no sazvana. Atkārtota pārkāpuma gadījumā pārkāpēju var no sazvana izslēgt pavisam;
- Vardarbīgas vai citas nelikumīgas izturēšanās gadījumā saskaņā ar likumdošanu ir jāsaazinās ar policiju.

7. Ziņošana par Ētikas kodeksa pārkāpumiem

Ikvienam LJP darbībā iesaistītajam ir pienākums ievērot šo kodeksu. Ja tiek novērota uzvedība, kas varētu būt LJP kodeksa pārkāpums, tas ir 24 stundu laikā jāziņo kādam no LJP valdes locekļiem vai prezidentam/prezidentei. Par pārkāpumu ziņo rakstiski, norādot pārkāpuma laiku un vietu, kā arī minot cilvēkus, kas bija klāt tā izdarīšanas brīdī vai zina par situāciju. Aprakstot situāciju jāizvairās no personiskas interpretācijas un vērtējuma. Tas LJP sniegs iespēju risināt šo jautājumu un to labot, pirms tas kļūst par pārkāpumu, risku veselībai vai drošībai.

Par LJP ētikas kodeksa pārkāpumiem jāziņo kādam no LJP valdes locekļiem, prezidentam vai prezidentei, vai, ja šīs institūcijas ir iejauktas konfliktā un to nav izdevies atrisināt ar sarunu, kā arī ētikas kodeksa pārkāpums ir smags, tad par to jāziņo kongresam. Valdes locekļi, prezidents vai prezidente var pieņemt lēmumu par pārkāpumu informēt pārējo valdi, prezidentu vai kongresu, maksimāli ievērojot cietušā vai cietušās intereses, vēlmes un tiesības uz privātumu.

LJP valde lemj par risinājumu nopietnu pārkāpumu gadījumos, lai samazinātu šādu gadījumu atkārtosanos nākotnē. LJP valdei ir tiesības par pārkāpumiem ziņot Kongresam, lai radītu praksi, ka tas ir nosodāmi.

8. Ētikas kodeksa uzraudzība un pilnveidošana

8.1. Uzraudzības biežums ir atkarīgs no LJP prioritātēm un veicams ne retāk kā vienu reizi gadā. Atbildīgais par uzraudzību ir LJP izpilddirektors un/vai LJP Kongresā ievēlēts pārstāvis.

8.2. Lai pilnveidotu Ētikas Kodeksa kvalitāti, var piesaistīt ārējos ekspertus.

8.3. Pārbaudes rezultātus un secinājumus ziņo LJP darbiniekiem, valdei un Kongresam. Iespējamos Ētikas Kodeksa uzlabojumus LJP valde veic nekavējoties.

9. Tiesiskās darbības

Vardarbīgas vai diskriminējošas izturēšanās gadījumā LJP ir tiesības sazināties ar Valsts policiju un rīkoties saskaņā ar likumdošanu. 6. punktā minētās darbības netraucē cietušajām personām vērsties tiesā pret pārkāpēju.

10. Privātums

Lai aizsargātu visu iesaistīto personu privātumu, starpniekiem un citām procesā iesaistītajām personām ir pienākums klusēt, izņemot gadījumus, kad to prasa kāda juridiska procedūra vai personas drošība un rīcības brīvība attiecībā uz jebkuru faktu, kurus viņi uzzina starpniecības procesa laikā.

LJP bez iepriekšējas piekrišanas neizpauž iesaistīto pušu identitāti. Jebkurus rakstiskus materiālus, kas satur informāciju par negadījumu, nevajadzētu uzglabāt ilgāk par lietas jautājuma risināšanas laiku.

11. Interesešu konflikts

LJP valdes locekļi nedrīkst būt politisko partiju amatpersonas, pašvaldību vai Saeimas deputāti; brīdī, kad viņi kļūst par tādiem, noliek LJP valdes mandātu.

12. Sekas par Ētikas kodeksa pārkāpumu

12.1. Gadījumā, ja ētikas kodeksa pārkāpumu izdara valdes loceklis vai locekle, LJP prezidents vai prezidente izvērtē tā smagumu, seku ietekmi uz LJP darbību kopumā un lemj, vai par pārkāpumu ziņot kongresam.

12.2. Gadījumā, ja ētikas kodeksu pārkāpj prezidents vai prezidente, par to lemj pārējā valde kopīgi.

12.3. LJP darbiniekiem par ētikas kodeksa pārkāpumu tiek izteikts rājiens.

12.4. Ja Dalīborganizācijas pārstāvis vai pārstāve pārkāpj ētikas kodeksu, LJP valde ir tiesīga par to ziņot dalīborganizācijas valdei. Nepieciešamības gadījumā LJP valde aicina dalīborganizācijas valdi uz kopīgu sarunu risinājuma atrašanai.